

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

FILOZOFIJA

Oddelek za filozofijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski
program Filozofija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer** z dvema moduloma
Filozofija splošno ter Kultura in etika
(modul se izbere ob vpisu v drugi letnik).

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava
z drugim dvopredmetnim študijskim
programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študentke in študenti v okviru prvostopenjskega študijskega programa Filozofija usvojijo temeljno znanje o filozofskih vprašanjih in problemih ter različnih teoretskih in metodoloških pristopih k njim. S podrobnim razčlenjevanjem izbranih filozofskih problemov in oblikovanjem njihovih rešitev, z branjem, analizo in interpretacijo izvirnih filozofskih besedil in skrbno presojo njihovih kompleksnih argumentov ter kritično uporabo strokovne literature razvijajo znanja, ki so potrebna za samostojno znanstveno in strokovno delo. Predmeti programa so na eni strani zgodovinsko povezani s tradicijo in poljem celotne humanistike, na drugi pa disciplinarno utemeljujejo področje filozofije, tako da študenti in študentke usvojijo znanje, ki je povezano s splošno teorijo in z razumevanjem, pri čemer študenti razvijejo pojmovni aparat ter tenkočutnost v razbiranju kulturnih in etičnih dilem in vprašanj na vseh ravneh družbenega življenja doma in po svetu z ozirom na področja delovanja, ustvarjanja, vrednotenja in spoznavanja ter odnose med jezikom in sporazumevanjem, kulturo in družbo, humanostjo in humanizmom, umetnostjo in tehnologijo.

Cilj študijskega programa je, da diplomante in diplomantke usposobi za strokovno delo na najraznovrstnejših raziskovalnih in izobraževalnih institucijah, za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih raziskovalnih, razvojnih, kulturnih in civilnodružbenih ustanovah. Poleg filozofsko-kritične obravnave vprašanj humanosti, ki spodbuja uravnotežen, trajnostno naravnan razvoj Slovenije v perspektivi evropskega sobivanja s filozofijo kot skupnim jezikom, študenti okrepijo poznavanje etike, ki

na svoji teži in pomenu ne pridobiva le znotraj ožjih strokovnih krogov, temveč predvsem tudi na najširših globalno-družbenih ravneh. Na ta način se študij filozofije sproti odziva na močno povečan interes javnosti glede sodobnih moralno-etičnih dilem. Pomembno izpostavi tudi vidike idejne zgodovine, spoznavne teorije in teorije znanosti ter vprašanj, ki se nanašajo na človekovo zavest in družbeno življenje ter delovanje. Kot dvopredmetni program je študij filozofije posebej primeren pri poklicih, pri katerih je pomembna filozofska sporočilnost in jasnost argumentacije ter osredotočanja na bistvo problemov, mišljenja z raznolikih gledišč, ustvarjalnost ter kritičnost, hkrati pa tudi medkulturno sporazumevanje (prevajalci, sodelavci v tujih predstavništvih, v turizmu, kulturnem managementu, v mednarodnih organizacijah, političnih institucijah in komisijskih službah etičnega korektiva znanosti, religije, politike, medicine, kot svetovalci v izobraževanju).

Mednarodno je oddelek vpet v mreže mobilnosti, ki študente vpenjajo v bogato evropsko filozofsko tradicijo malone vseh starih evropskih univerzitetnih središč. Študijski program prve stopnje je dovolj bogat v raznolikosti filozofskih smeri, diskurzov in metod, da se lahko študenti, ki gredo na eno- ali dvosemestrsko izmenjavo Erasmus ali Ceepus, v teh univerzitetnih središčih počutijo povsem doma kot enakovredni člani evropskega akademskega izročila.

Predmetnik – ENOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v filozofijo E	60			60	5
2. Antična filozofija 1	30		30	60	4
3. Logika in argumentacija	30		30	60	4
4. Novoveška filozofija 1	60			60	5
5. Politična filozofija	30		30	60	4
6. Strokovni izbirni predmet(i) 1	30		60	90	6
7. Simbolna logika	30		30	60	4
8. Antična filozofija 2	30		30	60	4
9. Spoznavna teorija	30			30	3
10. Estetika	60		30	90	6
11. Novoveška filozofija 2	30	30		60	5
12. Ontologija	60		30	90	6
13. Zunanji izbirni predmet	30		30	60	4
2. letnik					
14. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
15. Filozofska antropologija	60		30	90	6
16. Etika	60		30	90	6
17. Azijske filozofije	60		30	90	6
18. Slovenska filozofija in filozofska terminologija	15		15	30	3
19. Marksizem in kritična teorija	30			30	3
20. Filozofija in zgodovina znanosti	30		30	60	4
21. Uvod v psihoanalizo	15	15		30	3
22. Osnove analitične filozofije	15	15		30	3
23. Filozofija duha	30	30		60	5
24. Srednjeveška in renesančna filozofija 2	30		30	60	4
25. Hermenevtika 1	30			30	3
26. Strokovni izbirni predmet 2	30	30		60	5
27. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5
3. letnik					
28. Fenomenologija 1	30	30		60	5
29. Nemška klasična filozofija E	60		30	90	6
30. Hermenevtika 2	30	30		60	5
31. Filozofija narave	30		30	60	4
32. Sodobna analitična filozofija	15	15		30	3
33. Praktična filozofija	30		30	60	4

34. Metafizika	60	30	90	6
35. Normativna etika in teorija delovanja	30		30	3
36. Fenomenologija 2	45	15	60	5
37. Filozofija jezika	30	30	60	5
38. Antropologija simbolnih form	30		30	3
39. Strokovni izbirni predmet 3	15	15	30	3
40. Zunanji izbirni predmet	15	15	30	3
41. Diplomsko delo E				5

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
2. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
3. Moralna filozofija	30	30		60	5
4. Filozofija in humanistika	15	15		30	3
5. Filozofija religije	30		30	60	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 2 in 3)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Semiotika	15	15		30	3
2. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
3. Socialna filozofija	15		30	45	3
4. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
5. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3
6. Filozofija zgodovine	15		30	45	3

Predmetnik – DVOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v filozofijo D	30			30	3
2. Antična filozofija 1	30		30	60	4
3. Logika in argumentacija	30		30	60	4
4. Novoveška filozofija 1	60			60	5
5. Ontologija	60		30	90	6
6. Spoznavna teorija	30			30	3
7. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5

2. letnik: modul Filozofija splošno

8. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
9. Filozofska antropologija	60		30	90	6
10. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
11. Osnove analitične filozofije	15	15		30	3
12. Filozofija zgodovine	15		30	45	3
13. Hermenevtika 1	30			30	3
14. Strokovni izbirni predmet 1	30	30		60	5

3. letnik: modul Filozofija splošno

15. Nemška klasična filozofija D	60			60	5
16. Fenomenologija 1	30	30		60	5
17. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
18. Semiotika	15	15		30	3
19. Normativna etika in teorija delovanja	30			30	3
20. Strokovni izbirni predmet(i) 2	30	30		60	6
21. Diplomsko delo D					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1 in 2)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Simbolna logika	30		30	60	4
2. Antična filozofija 2	30		30	60	4
3. Estetika	60		30	60	6
4. Novoveška filozofija 2	30	30		60	5
5. Uvod v psihoanalizo	15	15		30	3
6. Filozofija duha	30	30		60	5
7. Srednjeveška in renesančna filozofija 2	30		30	60	4
8. Fenomenologija 2	45		15	60	5
9. Filozofija jezika	30	30		60	5
10. Antropologija simbolnih form	30			30	3
11. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
12. Socialna filozofija	15		30	45	3
13. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
14. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3

2. letnik: modul Kultura in etika

8. Etika	60		30	90	6
9. Moralna filozofija	30	30		60	5
10. Strokovni izbirni predmet 1	30	30		60	5
11. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
12. Estetika	60		30	90	6
13. Socialna filozofija	15		30	45	3

3. letnik: modul Kultura in etika

14. Filozofija in humanistika	15	15		30	3
15. Filozofija religije	30		30	60	4
16. Praktična filozofija	30		30	60	4
17. Strokovni izbirni predmet 2	30		30	60	4
18. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
19. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3
20. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5
21. Diplomsko delo D					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1 in 2)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Politična filozofija	30		30	60	4
2. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
3. Filozofska antropologija	60		30	90	6
4. Azijske filozofije	60		30	90	6
5. Slovenska filozofija in filozofska terminologija	15		15	30	3
6. Marksizem in kritična teorija	30			30	3
7. Filozofija in zgodovina znanosti	30		30	60	4
8. Hermenevtika 2	30	30		60	5
9. Filozofija narave	30		30	60	4
10. Sodobna analitična filozofija	15	15		30	3
11. Metafizika	60		30	90	6
12. Fenomenologija 1	30	30		60	5
13. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
14. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
15. Nemška klasična filozofija D	60			60	5

Vsebine temeljnih predmetov

Antična filozofija 1

Predmet sistematično posreduje osnovni pregled filozofije v antiki, pri čemer izpostavlja avtorje in šole, ki so ključni tudi za nadaljnji razvoj filozofije. Študent pozna in je sposoben razumeti temeljne zgodovinske tokove antične filozofije ter mišljenje ključnih avtorjev tega obdobja, posebej pa začetke evropske filozofije.

Novoveška filozofija 1

Študentke in študenti se seznaniijo z zgodovino filozofskih idej kontinentalnega racionalizma in britanskega empirizma v 17. in 18. stoletju. S študijem klasičnih novoveških filozofemov, ki so odločilno sooblikovali obzorje vse nadaljnje evropske filozofije in so ključnega pomena za razumevanje sodobne filozofske misli, imajo študentke in študenti sposobnost prepoznavanja, razumevanja in interpretacije pomembnih prvin novoveške filozofske dediščine v sodobni filozofski misli in zato lahko avtonomno vrednotijo posamezne filozofeme v zgodovini človeške misli.

Logika in argumentacija

Slušatelji se seznaniijo s temelji neformalne in simbolne logike, še posebej s pojmi argumenta, gradnje dokaza, zmote, definicije, dedukcije, sintakse in semantike, indukcije, argumenta po analogiji ter z osnovnimi metodami dokazovanja s pomočjo simbolne logike, kot so resničnostne tabele, semantična drevesa in naravna dedukcija. Naučijo se prepoznati in analizirati argumente ter ocenjevati njihovo moč in ustreznost evidence in oblikovati lastne dobre argumente.

Ontologija

Ontologija kot najbolj temeljna in teoretična filozofska disciplina slušatelje seznani s preučevanjem in analizo najsplošnejše strukture biti in bivajočega, z vsemi pripadajočimi kategorijami. Ontologija dojema stvarnost v njeni biti, obstoju oziroma kolikor je bivajoče in bivajoče obravnava kot bivajoče, tj. v celoti (holistično), v splošnem in občem vidiku. Kot prva teoretična filozofska disciplina, ki omogoča in utemeljuje vse druge, in kot kategorialno izrekanje bivajočega je ontologija mišljena kot najsplošnejša filozofska teorija o strukturah sveta, o najsplošnejših pojmi in kategorijah ter kot izhodišče za metodološka načela vseh znanosti.

Politična filozofija

Cilj predmeta je historična predstavitev politične filozofije od začetkov grške filozofije do moderne dobe. Predmet sledi razvoju političnih idej, pojmovnim prelomom v razumevanju političnega. Študenti so sposobni analizirati najvplivnejša besedila ključnih klasičnih avtorjev politične filozofije in jih zgodovinsko umestiti. Sposobni so uporabljati temeljne pojme politične filozofije in razmišljati o odnosu med političnimi teorijami in političnim delovanjem.

Spoznavna teorija

Cilji predmeta so poznavanje temeljnih spoznavnoteoretskih pojmov, pristopov in teorij; poznavanje zgodovinskega razvoja spoznavne teorije; poznavanje narave in omejitve klasične spoznavnoteoretske problematike. Predmet usposablja k razvoju naslednjih kompetenc: sposobnost razlikovanja med kritičnimi, skeptičnimi in dogmatičnimi stališči v teoriji spoznanja; sposobnost poglobljene in kritičnega ukvarjanja z obravnavanimi pristopi in idejami; sposobnost samostojnega razmišljanja o obravnavanih vprašanjih; sposobnost prenosa in uporabe obravnavanih vprašanj na drugih filozofskih in znanstvenih področjih.

Estetika

Spoznanje, da so pojmi, na katerih temelji estetika, po eni strani zgodovinsko pogojeni (od pojma lepega do pojma umetnosti), po drugi strani pa je filozofija že od antike dalje

iskala univerzalne lastnosti lepega (skozi pojme harmonije in simetrije, zlatega reza itd.). Študentke in študenti bodo seznanjeni tudi z modernimi in sodobnimi tokovi v estetiki, ki so zelo raznoliki.

Etika

Osnovni cilj predmeta je v razumevanju etike kot najbolj kontroverzne filozofske discipline v navezavi s kontroverznostjo človekove »narave«. Glavni poudarki so razumevanje nedoumljivosti človeka in njegove svobode kot izvora moralnih dejanj; poznavanje osnovnih etičnih problemov, principov, šol in metod; razumevanje pluralnosti vrednot in pomena ter možnosti etike v sodobni družbi; poznavanje klasikov zgodovine etične misli; razumevanje pomena avtonomne moralnosti in vloge kritičnega dialoga v družbi.

Slovenska filozofija in filozofska terminologija

Predmet sistematično uvaža v zgodovino filozofske misli na Slovenskem ter predstavi vlogo in pomen slovenske filozofije za slovensko zgodovino in kulturo in v mednarodnem kontekstu. Študentke in študenti spoznajo glavne predstavnike slovenske filozofije, pridobijo poglobljen vpogled v zgodovino slovenske misli, se seznanijo s posameznimi besedili, utrjujejo interpretativno veščino in hermenevitični pristop v zgodovini filozofije; se seznanijo s slovensko filozofsko terminologijo, razvijajo zavest o pomenu filozofskega izražanja v slovenskem jeziku.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomantke in diplomanti z dokončanjem študija pridobijo široko in poglobljeno znanje na vseh področjih filozofije z zgodovinsko in sodobno paleto najrazličnejših filozofskih pristopov: hermenevtičnega, fenomenološkega, strukturalističnega, analitičnega, kognitivnega in sistematskega. Razvijejo zmožnost kritičnega mišljenja, pojmovnega mišljenja in filozofskega uvida. Zaradi tega so zmožni presoje in odprtosti za drugačne poglede, stališča, z zmožnostjo uporabe interdisciplinarnega znanja pa izkazujejo obvladanje pojmovnega aparata različnih filozofskih pristopov in domen ter zmožnost primerjalne analize in kritičnega ovrednotenja. Po uspešnem zaključku študija so diplomanti in diplomantke usposobljeni za znanstveno in strokovno delo na raziskovalnih in izobraževalnih institucijah oziroma za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničarka ali knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s spremljanjem oz. raziskovanjem svetovne in domače filozofske in humanistične tradicije, hkrati pa tudi z razvojem in kritiko sodobne družbe ter sodobnega sveta.

Zaposlitvene možnosti

Na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je šolala večina diplomiranih filozofov, ki so se pozneje zaposlili na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Filozofski fakulteti v Mariboru, na Filozofskem inštitutu ZRC SAZU ter na drugih domačih in tujih visokošolskih in raziskovalnih institucijah. Med ostalimi področji, kjer se zaposlujejo diplomirani filozofi/filozofinje, sta opazni predvsem novinarstvo in publicistika. Pridobljena izobrazba omogoča tudi uspešno delo v založništvu, v knjižnicah, kulturnih ustanovah in zavodih. Izpostaviti velja tudi zaposlovanje v državnih organih, zlasti na Ministrstvu za kulturo ter na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport – tam, kjer se povprašuje po široki duhovni izobrazbi, sposobnosti kakovostnega argumentiranja ter pojmovnega uvida.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Renata Kališek
renata.kalisek@ff.uni-lj.si
Soba 429

Telefon:

+386 1 241 14 94

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Maja Malec
maja.malec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://filo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati filozofijo

»Študij filozofije je ›high risk-high reward‹ zadeva. Izkušati svobodo duba in se v tej svobodi izšolati – neprecenljiva radost. Celovita razgradnja sebe in sveta – neprimerljiva groza. Mogoče vam postanejo videz, ozadje in pogoji možnosti stvari, ljudi, dogodkov, idej in procesov tako všeč, da ostanete in temu posvetite svoje življenje. ›Once you attack, there is no going back.‹ Če se povežete v skupino podobno (ne enako) mislečih ljudi, si lahko študijsko izkušnjo naredite prijetno in zabavno. Če ste zainteresirani za poglobljanje mišljenja in če pristopite k stvari s ščepcem soli in ščepcem humorja, bi morali biti ok.«

– Miba Robnik Kračun, enopredmetni študijski program Filozofija

»Pri študiju raziskujemo ključna filozofska dela in številne filozofske smeri, kar nam omogoča, da pridobimo širino, obsežen nabor znanja in zmožnost kritičnega mišljenja. Pri vstopu v filozofijo nam pomagajo številne usposobljene profesorice in profesorji. Glede zaposlitve pa – za prizadevne študentke in študente se vedno kaj najde.«

– Tinkara Tibelj, 1. in 2. bolonjska stopnja, enopredmetni študijski program Filozofija